

Ningú

O racions com *Mai ve*. *Enlloc ho saben* o *Ningú ho ha dit* són considerades incorrectes per la normativa vigent, la qual exigeix que els mots *mai*, *enlloc* i *ningú*, que són pròpiament negatius, duguin el reforç d'un terme autènticament negatiu, la partícula *no*. Amb aquest reforç, les oracions incòndes esdevenen *Mai no ve*, *Enlloc no ho saben* i *Ningú no ho ha dit*, que a algú li sembla que són una mica artificioses. És cert que aquestes oracions no tenen un caient natural, però no es pot pas dir que siguin més artificioses que les anteriors. Les construccions més usuals són, indubtablement, *No ve mai*, *No ho saben enlloc* i *No ho ha dit ningú*, que són, d'altra banda, d'una correcció gramatical irreprotxable.

L'operació quasi mecànica de convertir una frase artificiosa, com *Mai no ve* en un altra com *No ve mai*, que ens sembla tan planera i usual com la que ens ho pugui semblar més, no ens pot servir, és clar, de model universal, volem dir vàlid per a tots els casos. No sempre, certament, podrem ni haurem d'evitar conjunts com *mai no* o *ningú no*, imposats per la normativa. Però també és cert que en

d'altres casos, si ens hi fixem bé, si escorcollem el llenguatge per tal de captar-ne les formes autèntiques de l'expressió natural i espontània, trobarem solucions en què aquestes combinacions són evitades d'esma, inconscientment. És el que creiem que s'esdevé amb construccions com *Ningú ho fa per interès* o *Ningú admet aquestes raons*, en què el mot *ningú* s'hauria de reforçar també, d'acord amb la normativa, amb la partícula negativa *no*, però en què no propugnaríem pas de col·locar-lo —el mot *ningú*— al final de la frase. En canvi, ens sembla que seria ben normal de dir *No hi ha ningú que ho faci per interès* i *No hi ha ningú que admeti aquestes raons*, que tenen exactament la mateixa significació i que són també, gramaticalment, impecables.

Optar, en un moment determinat, per solucions com *No hi ha ningú que ho faci per interès*, no és recórrer a un hàbil expedient que ens estalvia una incorrecció gramatical sense que en pateixi la naturalitat de l'expressió, sinó servir-se de formes perfectament vàlides de la llengua viva, del parlar espontani. En frases afirmatives, sense el petit problema de què hem fet qüestió, és, si més no, tan corrent de dir *Hi havia algú que deia que no*, *Hi ha algú que estarà molt content* o *Hi va haver algú que es va queixar*, com *Algú deia que no*, *Algú estarà molt content* i *Algú es va queixar*, que són equivalents.